

Dnei Prof. Univ. Dr. Adriana Pistol
Secretar de Stat, Ministerul Sănătății

Stimată doamnă Secretar de Stat,

Semnatarii, reprezentanți ai unor organizații implicate în promovarea donării benevole și neremunerate de sânge, am luat act de propunerea Ministerului Sănătății privind mărirea valorii tichetelor de masă oferite donatorilor de sânge, de la 9,57 lei la 40 de lei, totalizând 280 de lei per donare, aflată în transparență pe site-ul instituției.

Cerem retragerea aprobării acestui proiect întrucât el contravine obiectivelor principale ale Ministerului Sănătății, anume "promovarea sănătății, prevenirea îmbolnăvirilor și îmbunătățirea calității vieții".

Remunerarea donării crește riscul transfuzional și se opune eforturilor de promovare a donării benevole de sânge bazate pe principii umaniste, singurele care validează securitatea transfuzională¹ și asigură existența unei comunități de donatori fără risc, pe termen lung. Studiile au arătat că unitățile provenind din donare remunerată comportă un risc de până la 100 de ori mai mare², risc ce nu poate fi eliminat complet nici cu trecerea la testare cu aparatură NAT, fereastra imunologică pentru NAT fiind de până la 14 zile pentru HIV și HBV, respectiv 10 zile pentru HCV.

Comunitatea științifică a analizat beneficiile și dezavantajele donării remunerate încă din anii '70, din studiile extinse reieșind că deși stimularea donării prin remunerare are efecte pozitive asupra numărului de donări, prezintă riscuri crescute legate de prezența virusurilor transmisibile în componentele sanguine donate și duce la scăderea numărului de donatori cu motivație altruistă³.

Concluziile acestor studii au informat decidenți de la cele mai înalte niveluri ale organizațiilor care se ocupă de sănătatea publică:

Adunarea Generală a Organizației Mondiale a Sănătății a îndemnat în 1975 statele membre să promoveze dezvoltarea serviciilor naționale de sânge bazate pe donarea voluntară de sânge neremunerată⁴. Acest îndemn a fost dezvoltat ca politici cadru de către O.M.S, în 2010 apărând "Spre donarea de sânge 100% voluntară: un cadru global de acțiune"⁵.

Numeroase directive ale Parlamentului și Comisiei Uniunii Europene, bazate pe literatura științifică și pe experiența prețioasă a sistemelor de transfuzie occidentale au îndemnat statele membre U.E. să-și dirijeze eforturile de promovare a donării doar pe principiul donării benevole neremunerate^{6,7}.

¹ <https://www.dovepress.com/getfile.php?fileID=63289>

² <https://www.mhlw.go.jp/stf/shingi/2r9852000001dj72-att/2r9852000001djp.pdf>

³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2914427/>

⁴ <https://www.afro.who.int/sites/default/files/2017-06/htl%20WHA28-72.pdf>

⁵ <https://www.who.int/publications/i/item/9789241599696>

⁶ <https://bit.ly/3t9KCsw>

⁷ <https://bit.ly/3RxKk8d>

Creșterea valorii bonurilor oferite post-donare contrazice întreaga experiență științifică și practică din sistemele de transfuzie occidentale, dar și politicile de sănătate publică ale acestor state.

Fără a întreprinde schimbări extrem de necesare în sistemul de transfuzie - angajare personal, mărirea intervalului orar de primire a donatorilor, mărirea numărului de puncte de colectă - și doar crescând aglomerația din centre la începutul anului viitor va fi înrăutățită opinia donatorilor asupra sistemului, precum și moralul și performanța angajaților.

Chiar și fără a lua în calcul o creștere a numărului de donări, folosind numărul de unități donate disponibil pe site-ul Ministerului (410.000), aproximăm un cost suplimentar de peste 87.000.000 de lei în 2024 cauzat de mărirea valorii bonurilor, sumă ce ar putea acoperi costurile salariale anuale a 100 de doctori și peste 650 alți angajați (asistenți, șoferi, personal administrativ), plus achiziția anuală a trei autospeciale noi pentru transportul echipelor de colectă mobilă. Angajarea acestora ar permite eliminarea timpilor de așteptare din centrele de donare, creșterea numărului de centre, extinderea programului de donare seara și în weekend și realizarea mult mai multor colecte mobile la nivel național.

O altă măsură la îndemâna Ministerului Sănătății este actualizarea criteriilor de eligibilitate și asigurarea respectării lor în mod unitar la nivel național, lucru care ar permite gratuit creșterea numărului de donatori. România este singura țară din lume în care donatorii sunt respinși pentru că au dioptrii mai mare de o anumită valoare (care diferă de la un centru la altul), și sistemul încă respinge donatori pentru hipotiroidism sau hepatită A avută în pre-adolescență, deși în occident acești oameni pot dona.

Acestea sunt doar câteva exemple de măsuri sustenabile care ar influența pozitiv numărul de donatori fără a avea efecte negative.

Vă mulțumim și vă stăm la dispoziție pentru orice informație.

[Sayeh Abdelmalek](#) - Președinte **Federația Internațională a Organizațiilor Donatorilor de Sânge**

[Aimee Bugner](#) - Președinte **Fundația Donatorilor Benevoli de Sânge**

[Dragoș Mutașcu](#) - Președinte **Asociația Smart Society**